

NatuurPlatform Zwolle

Secretariaat: p/a Milieuraad Zwolle, Campherbeeklaan 82A 8024 BZ Zwolle Tel: 038-3377342 e: natuurplatformzwolle@milieuraadzwolle.nl

Aan: gemeente Zwolle, t.a.v.
- de gemeenteraad
- kandidaat wethouders

Onderwerp: *Reactie op Samen voor een waarde(n)volle toekomst
Coalitieakkoord 25 mei 2022
ChristenUnie - GroenLinks - D66 - CDA*

Zwolle, 30 mei 2022

Geachte mevrouw, mijnheer,

Met belangstelling namen wij kennis van het bovengenoemde Zwolse coalitieakkoord, waar de gemeenteraad op 31 mei over debatteert.

Het Natuurplatform Zwolle (NPZ)/ Milieuraad Zwolle reageert hierop met deze brief. Het compacte akkoord is prettig leesbaar, en bevat vijf urgente thema's; ook voor ons zijn dit herkenbare opgaven. Echter het blijft allemaal te algemeen. Nogal wat passages zijn inhoudelijk veel belovend. Aan de andere kant zijn concrete ambities vaak niet duidelijk. Dit maakt het niet goed mogelijk de voortgang van dit coalitie akkoord te controleren/ toetsen. Duidelijke meetbare besluiten zijn nodig, en versterken het akkoord. Aanscherping is nodig.

Gezien de korte voorbereidingstijd is onze reactie in hoofdlijnen, zonder compleet te kunnen zijn. Natuurlijk toetsen wij het akkoord aan onze eigen inbreng: **Duurzaam Zwolle 2022-2026 en 2050-Waarmaken en waarnemen, dd 17 maart 2022**. En aan het daaropvolgende deeladvies: Opschaling Isoleren van woningen en maatschappelijk vastgoed in Zwolle, dd 15 april 2022. Tevens kijken wij vooruit hoe we met het nieuwe college willen meedenken in de uitwerking van de groene en duurzame ambities.

De hoofdlijn

Op grond van de schaal van urgentie én belangrijkheid zetten wij Duurzaam Zwolle: klimaatneutraal en groen op de eerste plaats. Dit is in lijn met het advies van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (Rli), die stelt dat vitale natuur een basisvoorwaarde is voor het menselijk bestaan. (Bron: www.rli.nl)

"Als je de natuur afknijpt, knijpt je uiteindelijk ook de mens af", zei RLI-voorzitter Jan Jaap de Graeff. "Biodiversiteitsverlies is een teken dat je je eigen huis aan het slopen bent." (Citaat uit de column van Patrick Jansen (Bron: Trouw, 20 mei 2022).

We zijn blij te lezen dat economische groei niet het doel is, maar een evenwichtige sociale en fysieke ontwikkeling van de stad. Het waarmaken van die ambities zal inderdaad niet gemakkelijk zijn, maar wel noodzakelijk. We kijken uit naar het concretiseren van de ambities in de Groene Agenda, inclusief de gereserveerde middelen daarvoor. We zullen daaraan een bijdrage leveren in lijn met het manifest *Waarmaken en Waarnemen*.

De noodzaak van monitoring

In uw akkoord wordt monitoring alleen genoemd bij jeugdhulp en het systeem van Zwols belonen. Daarmee zien wij geen concrete uitwerking van ons manifest in het coalitieakkoord. Wij gaan ervan uit dat u de noodzaak van meten en monitoring voor de andere onderwerpen net zo belangrijk vindt, want zonder meten van de resultaten kunnen we de voortgang en het bereiken van de doelen niet vaststellen. We vragen met klem en verwijzend naar het manifest, specifieke monitoring van de volgende onderwerpen: Biodiversiteit; CO₂ – uitstoot; Stikstof-depositie; Klimaatadaptatie; Circulaire economie.

We gaan er vanuit dat wij binnenkort met de (nieuwe) verantwoordelijke portefeuillehouders in overleg gaan over de relevante thema's. We nemen contact op met de raadsleden die natuur, groen, blauw, klimaat, beheer openbare ruimte, circulariteit en afval behartigen.

Wij wensen u veel wijsheid en succes om in de komende coalitieperiode de gewenste toekomstbestendige resultaten te behalen!

In de bijlage vindt u een voorschot op de inhoudelijke thema's die wij aan de orde stellen in de komende besprekingen.

Met vriendelijke groet,

Natuurplatform Zwolle / Milieuraad Zwolle
Hans de Graad, voorzitter

BIJLAGE- Thema's voor de komende besprekingen (voorschot)

Natuurwaardenkaart kaderstellend voor gebiedsontwikkeling

Natuur- en groenbeleid is naar ons oordeel structureel onderdeel van het ruimtelijk beleid cq Omgevingsvisie en gebiedsontwikkeling. Vaststellen van een natuurwaardenkaart bevelen we al aan vanaf de start van het proces rond de Omgevingsvisie. We herhalen het belang van een dergelijke kaart als onmisbaar kaderstellend beleidsbepalend onderdeel van een groenbeleidsplan en voor iedere gebiedsontwikkeling. Het gaat daarbij om het vaststellen van bestaande waarden en noodzakelijke mogelijkheden voor natuurherstel en vergroting biodiversiteit. Dat vraagt de juiste investering , financieel en inhoudelijk, om de gewenste kwaliteit te brengen.

Als economische groei geen doel op zich is en de ontwikkelingen moeten voldoen aan het brede begrip van welvaart, dan moet worden nagegaan of reeds vastgestelde gebiedsvisies voldoen aan deze ambities van natuurherstel, vergroten biodiversiteit en waterkwaliteit . Zo niet, dan moeten ze worden herzien.

Er wordt gesteld dat de gebiedsgerichte aanpak anders gaat verlopen, maar het wordt niet duidelijk wat die veranderingen inhouden. Wordt hierin daadwerkelijk ruimte geboden voor inbreng van bewoners, maatschappelijke organisaties en anderen?

Bij de groei van het aantal woningen wordt veel verwacht van neerzetten van flexwoningen. Dat kan een goede oplossing zijn, maar ook hier geldt dat deze alleen maar gerealiseerd mogen worden op plekken waar de groen/ blauwe structuur niet doorbroken wordt. Daarbij is het belang natuurwaarden niet te verstoren, en waar mogelijk te vergroten.

We merken daarbij op dat het streven om 4e economische regio te worden niet is losgelaten. We stellen de vraag hoe dat zich verhoudt tot de focus op brede welvaart, waarbij economische groei niet het doel van deze coalitie is.

In het hoofdstuk Duurzaam Zwolle wordt gesproken over het koesteren van blauwe en groene vingers, vergroten van biodiversiteit en natuurwaarden. In de loop van dit jaar komt er een groene agenda en een natuurinvesteringsagenda.

Het buitengebied wordt gekoesterd, maar er worden wel mogelijkheden gecreëerd voor toerisme, terrein behorende organisaties en horeca. Dat staat op gespannen voet met herstel van natuurwaarden en biodiversiteit. Een afwegingskader in relatie tot de natuurwaardenkaart is daarbij uitermate belangrijk.

Met het beoogde evenementenbeleid voorzien wij een toenemende druk op de natuur in parken.

Duurzame energie en warmte

Voor het deel duurzame energie en warmte is het coalitieakkoord een voortzetting van het bestaande beleid aangevuld met de wens tot versnelling. Echter aan opwekking met pv (zonnestroom- installatie) wordt geen aandacht besteed. Bij windenergie ligt heel sterk de nadruk op participatie van de omgeving of wordt zelfs afhankelijk van initiatieven uit de omgeving. Ook bij warmtetransitie met een grote rol voor bewonersinitiatieven missen we het gevoel van urgentie, en regie door de gemeente. De aanpak van bedrijven blijft steken bij het intensiveren van de huidige aanpak zonder duidelijke doelen en urgentie. We stellen vast dat ons pleidooi voor het stellen van concrete doelen geen gehoor heeft gevonden. Mogelijk komt dat in het aangekondigde plan voor het einde van dit jaar om de transitie te versnellen Dit is de enige tijdslimiet in het akkoord rond het thema energie en warmte.

Windenergie: een 2^e en 3^e locatie naast Tolhuislanden worden beoogd. We erkennen de noodzaak. De optimale plekken en ruimtelijke inpassing dienen getoetst te worden aan de natuurwaardenkaart.

Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed en woningen: Ondanks de zeer grote noodzaak om dit grootschalig aan te pakken, blijft het akkoord beperkt tot inwoners te ondersteunen bij de isolatie van woningen” (blz. 15). De achterstanden bij scholen, buurthuizen, wijkcentra etc. zijn gigantisch. In het coalitieakkoord wordt hier met geen woord over gerept. Terwijl dit met uitstekend een sector is waar de gemeente wél grip en invloed op heeft.

Op blz. 15 staat: “We maken duidelijke afspraken met de woningcorporaties over de verduurzaming van hun bezit”. Dit onderschrijven wij volledig, echter we missen ook hier concrete termijnen en doelen.

Energiecorporaties / wijkinitiatieven op energie gebied: op blz. 15 lezen we de intentie om deze initiatieven de ruimte te willen geven om te groeien in hun rol, en uiteindelijk een professionele organisatie te worden". Dit onderschrijven wij. Er zal dan ook meer geld, mankracht en expertise naar deze initiatieven toe moeten.

Wat missen we:

- Concrete plannen om de doelen van het RES te halen. Bijvoorbeeld het aantal windmolens die gerealiseerd moeten worden om aan de RES-doelstelling en de doelstelling duurzame opwekking in 2030 voldoen.
- Plannen op welke wijze wij in Zwolle voldoende pV realiseren, als er onvoldoende daken beschikbaar zijn.
- Visie op de warmtebronnen voor de warmtenetten.
- Wat te doen met biomassa
- Noodzaak voor een transitie naar een schonere mobiliteit wordt benoemd maar geen concrete plannen om die te bevorderen. (Hubs rond binnenstad vermindert de automobilititeit).

Afvalstoffen: Zwols belonen wordt gecontinueerd en de Afvalstoffenheffing in 2025 kostenneutraal.

Het is niet uit te leggen om de heffing te verhogen terwijl je het hebt over belonen. Het gevolg hiervan is een perverse prikkel om restfractie te dumpen bij het gescheiden afval. Ga aan de slag met een alternatief voor Zwols belonen en start nog dit jaar met de ontwikkeling van een nieuw GGP. Wij achten de geformuleerde doelstelling 30 kg restafval per inwoner per jaar onhaalbaar bij de aanpak die nu wordt voorgesteld. Korthedshalve verwijzen wij verder naar onze eerdere inbreng.

Circulaire economie: Het is goed om te lezen dat het onderwerp als portefeuille bij een wethouder is ondergebracht. Het moet concreter worden uitgewerkt. Start nu met het volledig circulair aanbesteden, verzwaar de rol van de omgevingsdienst met het houden van meer milieuaudits op energie en afval nav de aangescherpte Wetgeving. Maak meer werk van Beherend Ontwerpen en in navolging van het idee om afvalstoffen hubs voor particulieren in te stellen; faciliteer dan ook een afvalstoffen hub voor bedrijven inclusief de bijbehorende ondersteuning aan de bedrijvenkringen.

Klimaatadaptatie

Ook bij dit thema's missen we in lijn van ons manifest concrete meetbare ambities en indicatoren. De context dat we ons in een uitermate gevoelige delta bevinden, vraagt om veel meer urgentie en samenwerking.

Zwolle, 30 mei 2022

Natuurplatform Zwolle / Milieuraad Zwolle